

ΟΙ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Κωνσταντίνος Κούσαντας

Σημερινή Κατάσταση

Δυστυχώς οι προκλητικές απαιτήσεις του Ερντογάν στην 78^η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ για διεθνή αναγνώριση του ψευδοκράτους, όταν ο ίδιος ο ΟΗΕ με τις αποφάσεις 541 (1983) και 550(1984) του ΣΑ αποκλείει κάθε ενδεχόμενο αναγνώρισης, αποδεικνύει την τουρκική αδιαλλαξία και αναξιοπιστία για την λύση του κυπριακού προβλήματος.

Επιπλέον οι τελευταίες επεκτατικές διαθέσεις του ψευδοκράτους στην Πύλα, έρχονται να δυναμιτίσουν τις κινήσεις καλής θέλησης της Κυπριακής Δημοκρατίας τα τελευταία χρόνια.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ – ΤΟΥΡΚΙΑΣ

1. Η Κύπρος βρίσκεται στο επίκεντρο μίας σύνθετης κατάστασης με την Ελλάδα από την μια πλευρά να προσπαθεί να βοηθήσει την Κυπριακή Δημοκρατία σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΣΑ του ΟΗΕ και το Διεθνές Δίκαιο, ενώ από την άλλη η Τουρκία τηρεί αδιαλλαξία επιμένοντας για δύο κράτη.

2. Η άρση του εμπάργκο πώλησης όπλων από τις ΗΠΑ προς την Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί να έχει θετικές επιπτώσεις στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος δίνοντας την ευκαιρία στην Κυπριακή Δημοκρατία να αποκτήσει πρόσβαση σε προηγμένα οπλικά συστήματα και εξοπλισμούς. Αυτό μπορεί να ενισχύσει όχι μόνο την αμυντική ικανότητά της αλλά και την πιο ενεργή συμμετοχή της στην ασφάλεια της ευρύτερης περιοχής. Όσο περισσότερη θα είναι η στρατιωτική ισχύς της Κύπρου τόσο μεγαλύτερη θα είναι η εθνική της ισχύς κατά τις διαπραγματεύσεις για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Ο Αντιστράτηγος εα Κούσαντας Κωνσταντίνος είναι κάτοχος δύο μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών στη Διεθνή Ασφάλεια (Plymouth), Διεθνείς Σχέσεις (Brussels) και έχει τελειώσει το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Έχει υπηρετήσει στο ΝΑΤΟϊκό Στρατηγείο Ταχείας Επεμβάσεως στην Ισπανία – Βαλένθια ως Βοηθός Επιτελάρχη και ήταν εκπρόσωπος του ΓΕΣ στο ΝΑΤΟ Training Group. Είναι επίσης Ανώτερος Επιστημονικός Συνεργάτης (Senior Fellow) του Κυπριακού Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων.

3. Το ενδεχόμενο Νέο Δόγμα Αμυντικής Συνεργασίας Ελλάδας Κύπρου που θα ξεκινήσει τον Οκτώβριο στην Ρόδο, σε επίπεδο στρατηγικού, επιχειρησιακού και τακτικού σχεδιασμού αμυντικής συνεργασίας, μπορεί να περιλαμβάνει ανταλλαγή πληροφοριών, κοινή αξιολόγηση των απειλών και ασφάλειας, αμυντικά σενάρια, διαχείριση προκλήσεων, συντονισμό για κοινές ασκήσεις και επιχειρήσεις, εκπαίδευση του προσωπικού, συνεργασία σε τεχνολογικά θέματα, και την ενίσχυση της διακλαδικότητας και διαλειτουργικότητας.

4. Τα δεδομένα στις Ελληνοτουρκικές σχέσεις είναι πιο ξεκάθαρα αφού διακατέχονται επί δεκαετίες συνεχούς έντασης και διενέξεις με κρίσεις και θερμά επεισόδια. Τα μεγαλύτερα θέματα είναι η συνεχιζόμενη κατοχή της Κύπρου από το 1974 και η οριοθέτηση ΑΟΖ - Υφαλοκρηπίδας σε Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο παρ' όλες τις μονομερείς επιπρόσθετες άλλες επεκτατικές απαιτήσεις της Τουρκίας.

5. Η νέα προσέγγιση Ελλάδας Τουρκίας Φιλίας και Συνεργασίας μετά τους σεισμούς του Φεβρουαρίου δεν έχει χρονική διάρκεια και είναι επίπλαστη βασιζόμενη απλά και μόνο στο χρονικό περιθώριο απόκτησης των νέων F 16 της Τουρκίας από τις ΗΠΑ με αντάλλαγμα την έγκριση ένταξης της Σουηδίας στο NATO από το τουρκικό κοινοβούλιο.

6. Επομένως οι δυνατότητες επαναπροσέγγισης Ελλάδας και Τουρκίας τόσο στην σύνοδο Κορυφής του NATO στην Λιθουανία τελευταία όσο και στην προσεχή Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις ΗΠΑ, δεν έχουν καμία τύχη ουσιαστικής και μόνιμης δυνατότητας φιλίας όχι μόνο να λύσουν το Κυπριακό πρόβλημα αλλά πολύ περισσότερο να υπάρξουν ακόμα και προϋποθέσεις για προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο.

7. Ασφαλώς κάθε συζήτηση, κάθε φόρμα ειρηνικού διαλόγου, κάθε συμφωνία εμπορική, οικονομική, μεταφορική, τουρισμού, τελωνειακή μπορεί να είναι θετική μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας, αλλά σε επίπεδο πολιτικό - υψηλής στρατηγικής η Τουρκία είναι αποδεδειγμένα ένα κράτος αυταρχικό, αναθεωρητικό σε ότι αφορά τις διεθνείς συνθήκες, δεν σέβεται και λοιδορεί τους διεθνείς οργανισμούς, δεν σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και πάντα έχει τις ίδιες επεκτατικές διαθέσεις της «γαλάζιας πατρίδας».

Συμπέρασμα

Διαφαίνεται στο εγγύς μέλλον ότι οι σχέσεις αδιαλλαξίας της Τουρκίας με Ελλάδα και την Κύπρο να μην επαρκούν για πρόοδο επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος.

Η Ελλάδα και η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να πιέσουν την Τουρκία με ένα Νέο Δόγμα Αμυντικής Συνεργασίας με σκοπό να προσέλθει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Επιπλέον ενδεχόμενη πίεση των ΗΠΑ και της ΕΕ στην Τουρκία θα μπορούσε να έχει αποτέλεσμα για συνέχιση των συνομιλιών, λόγω των ενεργειακών συμφερόντων ΗΠΑ και ΕΕ στα Κυπριακά οικόπεδα.